

Naturskyddsföreningen
Lund

Ge oss kraft
att förändra
Pg 90 1909-2

Program för våren 2014

***Lunds Naturskydds-
förening, LNF, är en
krets inom Natur-
skyddsföreningen.***

Innehåll

Ordföranden har ordet	3
Programaktiviteter	4
Rädda våra igelkottar!	18
Vi måste tala om miljön	20
LNF:s remissyttranden	24
LNF:s intresseområden	28
LNF:s styrelse	30
Fältbiologerna	31

Om Lunds Naturskyddsförening, LNF

LNF är en lokal krets inom riksorganisationen Naturskyddsföreningen. Den är en ideell förening som sprider kunskap och skapar opinion på natur- och miljövårdens områden. Vi visar invånarna i Lunds kommun vägen till naturen genom att arrangera utflykter och studiecirklar. Vi vill också visa vägen till ett samhälle som inte tar orättvist stort miljöutrymme i anspråk på bekostnad av naturen, människor i andra delar av världen och kommande generationer.

Föreningen är politiskt och religiöst obunden. Vi samarbetar och för dialog med myndigheter och politiker och har därför goda förutsättningar för att ställa krav på förbättringar på miljöområdet. Vi bedriver verksamhet som stimulerar allmänheten att ta egna initiativ på väg mot en hållbar utveckling. Med cirka 3700 medlemmar är LNF en kraft att räkna med.

*Framsidan: Utsikt från Linnebjär. Foto: Tomas & Inga Björnsson, Ingela Björck, Joachim Krumlinde, Olle Nordell.
Layout: Tobias Lund. Tryck: Exaktaprinting, Malmö.*

Ordföranden har ordet

Att läget för miljön är allvarligt, det vet alla i Sverige. Det är få som har undgått kunskapen om att vårt levnadssätt, här och nu, allvarligt påverkar förutsättningarna för allt levande på jorden.

Vi som är miljövänner och naturskyddare försöker efter förmåga att göra vår insats: vi cyklar, handlar ekologiskt och sopsorterar. Samtidigt förstår vi att det inte räcker särskilt långt. Vi är fast i en struktur som gör vårt ekologiska fotavtryck orimligt stort. Många tycker att det känns hopplöst. Vad ska vi göra?

Jo, vi kan säga ifrån! År 2014 ska vi välja våra företrädare i EU-parlamentet och riksdagen, regionen och kommunen. Se till att miljöfrågorna får den uppmärksamhet de förtjänar. Tala om att vi inte vill medverka till att de kostnader och problem som miljöskadorna orsakar blir större för varje år som går. Problem som vi lämnar till människor i andra delar av världen och våra egna efterkommande att lösa – om de kan. Din röst är dyrbar; försäkra dig om att den läggs där den gör mest nytta för framtiden. Politiker som arbetar för en bättre miljö behövs i alla partier.

Ta diskussionen vid fikabordet, i butiken, med grannarna. Vi är många som har förstått situationens allvar. Det är viktigt att våra röster hörs!

Margit Anderberg

*Referat på
sid. 20–23*

Program för våren och sommaren 2014

Föreläsningsserie

Varje år sedan 2006 har Lunds Naturskyddsförening och Lunds kommun bjudit in lundaborna till Stadshallens sessionssal och en föreläsningsserie om klimat och miljö. Föreläsningarna, som följs av frågestund och diskussion, har besökts av ungefär 100 personer per gång. Årets föreläsningar äger rum 5 mars (Hållbar stadsutveckling), 13 mars (Hur bemöter vi barns tankar om framtiden?), 19 mars (ämne ej bestämt), 26 mars (Hur vi kan leva hållbart 2030) och 2 april (Vad blir följden av klimatförändringarna?). Närmare information om varje föreläsning finns i kalendariet nedan.

Tid: kl 19–20.30. Plats: Stadshallens sessionssal. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Studiecirkel: Fåglar för nyfikna

När våren kommer blir det liv i fågelvärlden. Under tre träffar bekantar vi oss med fåglarna i våra marker. Alla kan vara med, såväl ni som vill börja se på fåglar som ni som hållit på ett tag.

Vi träffas söndagarna 23 mars, 6 april, 27 april. Pris: 300 kr. Anmälan och vidare information: Cecilia Wide, tfn 0706 377341.

Alnarpsparken

Att vandra i Alnarpsparken en söndag i januari är en annorlunda upplevelse. Det kan vara snö vinter, eller tidig vår! Vi följer med Staffanstorps Naturskyddsförening och lyssnar på guiden Anders Wester. Ta med fika, och gärna kikare om du har. Den här vandringen kan man delta i även med rullstol eller barnvagn. Buss 139 mot Lomma avgår från Lund C kl 9.33, lös biljett till Alnarp Kungsgårdsvägen.

Sö 26 jan

Barnvagns-
och rullstols-
vänligt

Hemresa kl 11.58 (via Malmö) eller kl 12.56 (direkt), eller promenera till Lomma, Åkarp eller Arlöv för andra förbindelser. Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 0706 970699.

Må 3 feb

Startmöte

Är du nyfiken på vad LNF gör utöver aktiviteterna i programmet? Hur går det till när vi planerar våra programpunkter, skriver yttranden till kommunen, eller ordnar en cykelmanifestation? Det finns ett antal personer utöver styrelsen som bidrar med praktiskt arbete på olika sätt, vilket är ovärderligt. Arbetet organiseras i arbetsgrupper som är beroende av enskilda medlemmars intresse och engagemang för sina hjärtefrågor. Om du vill göra något för Naturskyddsföreningen, kom till det allmänna startmötet, då vårens arbete planeras. Det finns uppgifter för alla som vill hjälpa till!

Tid: kl 19–21. Plats: Naturskyddsföreningens länskansli på Nils Bjelkegatan 4B, över gården. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Lö 8 feb

För barnfamiljer

Lek i vinterskymningen på Sankt Hans backar

Vi samlas kring elden vid ett vindskydd på Sankt Hans backar, lyssnar på tystnaden och lagar mat till småfåg-larna. Om det är molnfritt kan vi titta på stjärnorna och månen. Ta med bra utekläder, sittunderlag, något varmt att dricka och gärna ficklampa.

Vi samlas vid busshållplats Fäladsgården (linje 2) på Svenshögsvägen kl 16 och går tillsammans över Sankt Hans backar bort till vindskyddet vid koloniområdet. Dåligt väder är inget hinder, men om det blir riktigt uselt kan vi tvingas ställa in; kontrollera på lund.naturskyddsforeningen.se eller ring 0706 970699. Kontaktperson Arielle Visson, arielle.visson@gmail.com

Pilevall på Söderslätt

On 12 feb

Föreläsning: Från data till affekt. Vår tids bilder av naturen och oss själva

Alltmer av vår kunskap om och upplevelse av världen förmedlas genom bilder. På TV:s naturkanaler ser vi högupplösta filmer i slow motion som låter oss, i viss mening, komma närmare naturen än vi kan på egen hand. Samtidigt presenteras klimathotet i abstrakta termer som CO²-halter och globala temperaturhöjningar på någon enstaka grad. I denna föreläsning diskuterar Max Liljefors hur TV-bilder och datavisualiseringar påverkar vår förståelse av naturen och vår roll i den, med några sneglingar tillbaka på konsthistorien.

Max Liljefors är professor i konsthistoria och visuella studier vid Lunds universitet. Hans nuvarande forskning kretsar kring biomedicinens bilder av människan. Han driver också projektet "Visual Ecocriticism", om vår tids bilder av människans relation till naturen.

Tid: kl 18.30–20.30. Plats: Naturskyddsföreningens länskansli på Nils Bjelkegatan 4B, över gården. Kontaktperson Tobias Lund, tfn 046 121027.

On 26 feb

Föreläsning: Ömse sidor om vägen. Alléer i Skåne 1700–1900

Kulturgeograf Patrik Olsson föreläser om alléer i godsens, städernas och byarnas landskap och visar ett rikt material av kartor och fotografier. Patrik Olsson disputerade 2012 på avhandlingen *Ömse sidor om vägen. Allén och landskapet i Skåne 1700–1900*. Han är verksam vid Regionmuseet Kristianstad.

Tid: kl 18.30–20.30. Plats: Naturskyddsföreningens länskansli på Nils Bjelkegatan 4B, över gården. Kontaktperson Tobias Lund, tfn 046 121027.

Föreläsning: Hållbar stadsutveckling

On 5 mars

Om nu bilåkandet i Sverige (och västvärlden) inte längre ökar utan tvärtom minskar, vad får det då för konsekvenser? Kan vi ändra gaturummet och ta bort plats för bilar och i stället öka utrymmet för fotgängare och cyklister och till och med plantera mer växtlighet och få en grönare stad? Lena Smidfelt-Rosqvist, forskningschef för Trivector Trafic, talar om cykling ur ett helhetsperspektiv.

Se sid. 4

Tid: kl 19–20.30. Plats: Stadshallens sessionssal. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Besök på Zoologiska museet

To 6 mars

Vad hände med de zoologiska samlingarna när det gamla museet stängde? Lars Lundqvist är museichef och berättar om samlingarna och hur man arbetar med forskare från hela världen som lånar material eller kommer dit för att studera. Vi får också se några guldkorn ur samlingarna. Utrymmet är begränsat, förhandsanmälan med e-post till lund@naturskyddsforeningen.se eller tfn 046 184140.

Tid: kl 18–20. Plats: Arkivcentrum Syd på Gastelyckan (Porfyrvägen 20), stadsbusslinje 5. Vi träffas i entrén. Kontaktperson Marie Sager, 0737 351537.

Föreläsning: Hur bemöter vi barns tankar om framtiden?

To 13 mars

Marianne Larsen-Charalabidou och Lennart Pranter är pedagoger vid S:t Hansgården, en fritidsklubb med miljöprofil. De arbetar utifrån ett holistiskt synsätt med permakultur och möten över alla gränser som ledande principer.

Se sid. 4

Tid: kl 19–20.30. Plats: Stadshallens sessionssal. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Föreläsning

On 19 mars

Ämnet för föreläsningen är inte bestämt när detta skrivs. Håll utkik i pressen och på lund.naturskyddsforeningen.se

Se sid. 4

To 20 mars   Årsmöte

Vid årsmötet ska vi bland annat välja styrelse för det kommande året. Efter de formella årsmötesförhandlingarna bjuder vi på något att äta, och du kan prata med styrelsen och andra medlemmar om hur LNF ska arbeta framöver. Vi har höga ambitioner att fortsätta att vara en stark kraft på natur- och miljövårdens område i Lund. Därför behöver vi ha dina synpunkter och förslag, så kom och få en kväll i trevligt sällskap och gör föreningen ännu starkare!

Tid: kl 18.30–20.30. Plats: Vårfruskolans matsal, Råbygatan 8, Lund.

Förhandsanmälan är inte nödvändig men hjälper oss att planera maten, så anmäl dig gärna några dagar i förväg på lund@naturskyddsforeningen.se. Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 046 184140.

Sö 23 mars   Trädens knoppar

Barnvagns-
och rullstols-
vänligt

Lövträd är lätta att identifiera på sina knoppar och siluetter före lövsprickningen. Vi går en runda i Skrylle, känner vårens ankomst och lär oss kännetecknen på vanliga träd. Ta med fika, och gärna kikare om du har. Den här vandringen kan man delta i även med rullstol eller barnvagn.

Vi åker med buss 159 kl 11.00 från Lund C till Skryllegården, startar rundan vid Naturum kl 12, hemresa kl 14.36. Tidtabellen är inte klar när detta trycks, så kontrollera uppgifterna på lund.naturskyddsforeningen.se eller ring 0706 970699.

Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 0706 970699.

Sö 23 mars   Studiecirkel: Fåglar för nyfikna

Se sid. 4

Första träffen. Föreläsning: 6 april och 27 april.

Föreläsning: Hur vi kan leva hållbart 2030

On 26 mars

Christer Sanne, samhällsforskare och författare till bland annat boken *Keynes barnbarn*, har skrivit en läsvärd rapport för att svara på frågan om vi kan leva ett modernt och bekvämt liv och ändå "rädda världen". En stor fråga är varför vi i Sverige inte tar ut standardökningen som mer fri tid i stället för att försöka konsumera oss till en ohållbar värld. Rapporten är utgiven av Naturvårdsverket.

Se sid. 4

Tid: kl 19–20.30. Plats: Stadshallens sessionssal. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Föreläsning: Vad blir följden av klimatförändringarna?

On 2 april

Lennart Olsson som leder LUCSUS (Lund University Center for SUSTainability Studies) är medförfattare i IPCCs andra arbetsgrupp som behandlar klimatförändringarnas följder. Vad händer, framför allt på kort sikt, när temperaturen stiger med 1,1 eller 1,3 grader globalt? Påverkas livsmedelsförsörjningen? Hur går det för utvecklingsländerna? Några tiondelar av en grad låter kanske inte så mycket, men finns det ändå anledning att vara orolig?

Se sid. 4

Tid: kl 19–20.30. Plats: Stadshallens sessionssal. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Klädbyttardag

Lö 5 april

Nu är tillfället när du kan lämna ifrån dig plaggen du inte trivs med och byta dem mot andra som passar dig bättre! Plats: Lunds nation, Agardhsgatan 1. Mer information på lund.naturskyddsforeningen.se

I spåren på Fritz Boijesen

Sö 6 april

I Skrylleområdet ligger Boijesens dammar. Varför heter de så? Det får vi veta när vi följer Nils Lewan på en vandring från Skryllegården via dammarna bort till Måryd. Ta med matsäck, och kläder efter väder; stigarna kan vara hala!

Vi åker från Lund C med buss 159 kl 11.00 till Skryllegården. Vandrigen utgår från Naturum kl 12, buss tillbaka tar vi från Måryd omkring kl 16. Tidtabellen är inte klar när detta trycks, så kontrollera uppgifterna på lund.naturskyddsforeningen.se eller ring 0706 970699. Kontaktperson Nils Lewan, tfn 046 123222.

Sö 20 april – Småland – fåglar på myr, i skog och vid sjö

må 21 april

I södra Småland finns natur som skiljer sig klart från Lundatrakten. Där finns myrar där orrar spelar, ljungpipare och tranor häckar. Vid Huseby söder om Växjö finns en restaurerad våtmark där änder och vadare rastar under sin flyttning. Dvärgbeckasin häckar främst i Norrland men enstaka finns i Småland och spelar i vårvällen. Vi tar oss också till en gammelskog. I Huseby finns ett Naturum och en spännande bruksmiljö, som också är värd ett besök. Allt detta upplever vi under en tur med övernattnig i påsk.

Samling på förmiddagen 20 april i Älmhult i anslutning till tågförbindelse. På plats åker vi i minibuss. Övernattning på Grimslövs värdshus. Närmare information får du på hemsidan, Facebook eller genom att kontakta Cecilia Wide, tfn 0706 377341.

Lö 26 april Cykeldagen

Nu är våren långt framskriden och cykelsäsongen likaså. LNF har ett samarbete med Tekniska förvaltningen denna dag. Tillsammans står vi på Stortorget med olika cykelaktiviteter mellan klockan 10 och 14. Kom förbi och prata cykling, stadsplanering eller miljöfrågor i största allmänhet. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Sö 27 april Vandring till Abusadalen

Bland vitsipporna i bokskogen står en magnifik vresbok, en av de mäktigaste i sitt slag. Den donerades år 1928 till

Skånes Naturvårdsförbund, och var gammal redan då! Vi vandrar från Måryds gård mot Abusa med utsikt över Revingefältet, och går en bit genom bokskogen upp till vresboken. Vandrigen tar en dryg timme. Efter fikarast under jätteträdet går vi tillbaka och passar på att studera mossor och lavar som finns i riklig mängd på trädstammarna längs vägen.

Vi tar buss 159 från Lund C kl 9.00 till vägen mellan Torna Hällestad och Måryd. Efter vandrigen fram och åter går bussen tillbaka omkring kl 14. Tidtabellen är inte klar när detta trycks, så kontrollera uppgifterna på lund.naturskyddsforeningen.se eller ring 0706 970699.

Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 0706 970699.

Vandring Borstahusen–Glumslöv

Sö 4 maj

Tillsammans med Landskronakretsen ger vi oss iväg på en vandring längs havet. Från Borstahusen följer vi stranden norrut genom Hilleshögs dalars naturreservat till Sundvik och Ålabodarna. Sträckan är bitvis kuperad och från höjderna har man härlig utsikt över hav och land. Ta med fika för två raster.

Vi tar tåget från Lund C kl 9.20 och sedan stadsbuss linje 4 till ändhållplatsen Drottningen i Landskrona. Tågen tillbaka från Glumslöv går en gång i timmen. Man kan ta av i Sundvik eller gå den längre sträckan till Ålabodarna för att gå därifrån till stationen i Glumslöv.

Kontaktperson Per Magnuson, tfn 0418 432015.

Röjning i Kaninlandet

Sö 11 maj

Kaninlandet kallas området mitt emot idrottsplatsen i Torna Hällestad. Det är en öppen sandmark med en rik flora, och ett eldorado för insekter som är beroende av blomornas nektar och pollen. Över 400 insektsarter har noterats här. Detta paradiset för växter och insekter är starkt

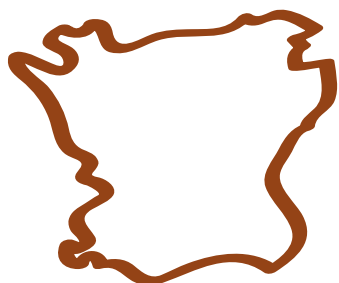
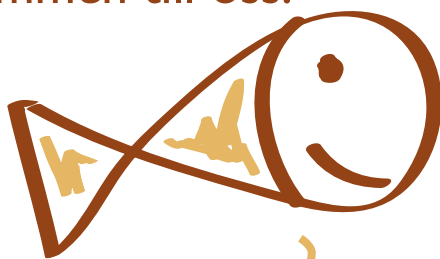
Rå Epok

Sushi på skånska

TAKE AWAY

Med ett fokus på närområdet och genom att vägra servera rödlistad fisk hittar Rå Epok nya vägar att möta era sushi-upplevelser. Välkommen till oss.

INGET
RÖDLISTAT

13

beroende av att den öppna karaktären får vara kvar. Men det har slagit upp många små trädplantor, ännu bara en eller ett par decimeter höga. Om de får växa upp är områdets botaniska och entomologiska rikedom förlorad. Här kan vi hjälpa till!

Låt oss gå ut och dra upp så många trädplantor vi bara orkar. Ta med arbetshandskar, gärna en liten hacka eller spade om du har, och gör en praktisk insats för naturvården! Barnen får gärna vara med och springa omkring och slita på grässvålen, det är bara bra. Ta med fika!

Buss 159 går från Lund C kl. 9.00 och 11.00, gå av vid Torna Hällestad Borelundsvägen eller Gamlegårdsvägen. Tidtabellen är inte klar när detta trycks, så kontrollera uppgifterna på lund.naturskyddsforeningen.se eller ring 0706 970699. Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 0706 970699.

Naturnatten

To 5 juni

Nu är det tradition att fira Naturnatten mellan 5 och 6 juni. Runt åttatiden samlas vi vid Silvåkratornet vid Krankesjön och får en härlig upplevelse med guider som berättar om vad vi kan se och höra i försommarkvällen: fåglar, fladdermöss, grodor och insekter. Vi tänder en brasa och grillar. Ta med något att äta, och varma kläder.

LNF ordnar buss från Västra Stationstorget i Lund via Gastelyckan, Dalby och Torna Hällestad till Krankesjön. Preliminärt (kontrollera tiderna på lund.naturskyddsforeningen.se) blir det avgångar från Lund kl. 19.00 och 20.30, och hemfärd från Krankesjön kl. 23.00 och 00.30.

Kontaktperson Cecilia Wide, tfn 0706 377341.

Förslåtter i Sularp

On 11 juni

Vid förslåttern bekämpar vi inträngande vegetation som älgört och rosendunört med liar och räfsor. Kom och hjälp till!

Vi lånar ut redskap om du inte har några egna. Ta på stövlar och ta gärna med fika!

Samling vid Sularpskärret kl. 18.30. Du kan åka med buss 166 mot S. Sandby, stiga av vid Hardeberga och gå en bit åt öster längs cykelvägen. Du kan också cykla på Hardebergaspåret. Det är ca 7 km från Lunds centrum.

Kontaktperson Bengt Jönsson, tfn 0736 959664.

Sö 15 juni

De vilda blommornas dag

Svenska Botaniska Föreningen anordnar blomstervandringar även i år i så många svenska kommuner som möjligt. Inga förkunskaper krävs. Ta med fika och stövlar om det behövs.

Besök föreningens hemsida www.sbf.c.se eller håll utkik i lokalpressen.

Kontaktperson Leif Runeson, tfn 046 139131.

Sö 26 aug

Slåtter i Sularp

Varje år gör vi en viktig insats för den biologiska mångfalden i Sularpskärret med hjälp av liar och räfsor. Alla är välkomna att hjälpa till, du behöver inte kunna hantera en lie. Ta med stövlar och en rejäl matsäck. Ta också med lie och räfsa om du har, annars har vi redskap för utlåning.

Samling vid Sularpskärret kl 10. Du kan åka med buss 166 mot S. Sandby, stiga av vid Hardeberga och gå en bit åt öster längs cykelvägen. Du kan också cykla på Hardebergaspåret. Det är ca 7 km från Lunds centrum.

Kontaktperson Bengt Jönsson, tfn 0736 959664.

Snokupprop!

Ge dig ut i naturen och hjälp oss att hitta snokar i vår och sommar.

Det finns åtgärder att göra för att gynna den allt mer sällsynta snoken. Men då måste vi veta var den finns någonstans!

Rapportera in dina observationer på ArtPortalen.se eller till snok@lund.se. Pricka gärna in din observation på en karta (t ex via Eniro.se) eller ange koordinater. Lund och Lomma kommun söker LONA-pengar för att driva ett flerårigt snokprojekt med start 2014. Kontakta "Snokprojektet" om du vill ha mer information – snok@lund.se. Vill du veta mer om snok kan du besöka www.snokar.se.

Från klosterängshöjd till hyllningshög. Vandring med Nils Lewan 13 oktober 2013.

Slåtter i Sularp 25 augusti 2013.

Klimatmanifestation på Stortorget i september efter IPCCs rapport.

Hjälp till att rädda våra igelkottar!

Vi misstänker att antalet igelkottar minskar. Hjälp till att rapportera var de finns!

Läs på LNF:s webbsida lund.naturskyddsforeningen.se hur du kan rapportera dina iakttagelser dels till Park- och naturkontoret i Lunds kommun, dels till Naturskyddsföreningen. Du har störst chans att se en igelkott i skymningen. Lunds kommun planerar att starta ett projekt om igelkottar nästa år. Hör av dig till Leif Runeson, leif.runeson@comhem.se om du vill hjälpa till.

Några av LNF:s medlemmar har sett skadade igelkottar under året. De vanligaste skadorna vi har sett är raka snitsår på halsen från gräsklippare och krossår i huvudet från hundbett. En skadad igelkott blir snabbt infekterad och dör ofta inom några få dagar. Ring Eva Fallström, tfn 040-475673, om du vill veta hur du kan rädda ett skadat djur. Hon arbetar frivilligt för KfV i Vellinge–Trelleborg.

Håll din hund kopplad när du går i områden där det är gott om buskar! En lös hund kan snabbt ge en ung igelkott (och andra ungar) dödliga skador utan att ägaren märker det.

Öresund från stranden i Bjärred

Vi måste tala om miljön

Under sju måndagskvällar i oktober och november arrangerade vi en rad tankeväckande miljösamtal.

Hållbar mobilitet? Det första samtalet blev ett snabbt inlägg av Christer Ljungberg från Trivector. Christer visade övertygande att västvärldens bilåkande har kulminerat. Det stämmer dåligt med Trafikverkets prognoser om en ständigt ökande trafik som sägs kräva fler vägar. Dessutom är det inte bara så att vägtrafiken sannolikt kommer att minska, den *måste* göra det om utsläppsmålen ska nås.

I utredningen om en fossilbränslefri fordonsflotta *Fossilfrihet på väg* bekräftas denna konflikt (SOU 2013:84, sid. 49-50):

Utredningen konstaterar att föreslagna nationella transportplanen för åren 2014–2025 inte är framtagna för att stödja utvecklingen mot klimatmålen inklusive en fossiloberoende fordonsflotta. Planen bygger också på en prognos som inte är förenlig med dessa mål. Utredningen föreslår därför att planerna revideras så att åtgärder som krävs för att uppnå klimatmålen prioriteras in på bekostnad av objekt som inte längre kan motiveras.

Lunds Naturskyddsförening kommer att trycka på dessa insikter vid alla tillfällen när vi yttrar oss.

När sinar oljan? De flesta experter är ense om att oljan inte räcker i evigheter. Däremot är de oense om när den börjar sina. Kring årsskiftet kom ett specialnummer om oljan i en ansedd vetenskaplig tidskrift (*Phil. Trans. of the Royal Society*). Där hävdas bland annat att man bör räkna på hur snabbt olja kan utvinnas och inte se sig blind på de rapporterade tillgångarna. Att oljepriset kommer att fortsätta att vara högt är också en slutsats som delas av experterna.

Specialnumret ovan påpekar att IEA, det internationella energiorganet, i sina prognoser inte tar hänsyn till att det krävs stora investeringar under de kommande åren, att det är stor risk för konflikter runt oljan och att det höga oljepriset kan komma att hämma världsekonomin.

För miljörörelsen är ett sinande oljeflöde en klen tröst. Det finns ändå tillräckligt med lättillgänglig olja för att utsläppen enbart därifrån ska räcka för att värma upp jorden över två grader. Sedan tillkommer utsläppen från förbränning av kol och gas!

Cykelliv. Den viktigaste uppfinningen för att underlätta rörligheten är redan gjord för hundra år sedan. Cykeln är inte bara en nyckel till framkomlighet, den ger också många människor ökade sociala kontakter till ett synnerligen lågt pris och med nästan ingen miljöbelastning.

Även i utredningen om en fossilbränslefri fordonsflotta (se ovan) framhålls vikten av att samhället ska bidra till utvecklingen av hållbara städer där det är naturligt att ta sig fram till fots eller per cykel (och kollektivt).

Vägar framåt för klimatpolitiken. I projektet LETS-2050 har forskare vid Lunds universitet studerat hur stat och kommun kan styra samhället mot mindre utsläpp av växthusgaser.

Det som verkar enkelt kan vara svårt politiskt. Naturligtvis vore det bra om statsmakterna satte ett högt pris på utsläpp av koldioxid. Då krävs troligen att man blir överens inom EU, vilket inte är det lättaste. Inom Sverige kan man se på svårigheterna att höja priset på bensin och diesel för att inse att denna typ av generella styrmedel för närvarande inte är politiskt möjliga.

Statsvetarna pratar i stället om vikten av att samhällets aktörer agerar på flera plan. Om det inte fungerar politiskt med generella styrmedel så måste man prova med ett antal riktade åtgärder. Dit hör till exempel EU:s bränsledirektiv om hur mycket nya bilar får släppa ut.

Enligt statsvetarna är det också viktigt att de styrande går före och visar att det är viktigt att ställa om samhället i hållbar riktning.

Lokalt betyder detta att vi bör arbeta hårt för en stadsutveckling som prioriterar gång- och cykeltrafik framför privatbilarna.

Hur kan vi prata klimat så det gör skillnad? Inom miljörörelsen vill vi gärna berätta om hur illa ställt det är med miljön och vilka hemska saker som väntar oss om vi fortsätter med utsläppen av växthusgaser. Forskning om hur människor reagerar säger att detta är fel metod. Människor tar bara till sig budskap som stämmer med deras grundläggande värderingar. Därför behöver miljörörelsen bli bättre på att kommunicera just värderingar. Det är också viktigt att förmedla positiva alternativ och inte bara prata om allt vi inte ska göra.

Budskapet till oss är att inte vara rädda för att be människor göra något för vårt gemensamma bästa och för våra barn och barnbarn.

IPCCs rapport. I september kom den första delen av den internationella klimatpanelens femte rapport. Det är en diger publikation som ställer samman den naturvetenskapliga grunden för klimatfrågan och visar vad forskarna är överens om i dag.

Det viktiga budskapet från denna rapport är att uppvärmningen fortsätter och att det är vi människor som orsakar den med alla utsläpp från förbränning av fossila bränslen. Uppvärmningen har inte avstannat, det ser man på världshaven som tar upp över 90% av den extra strålning som utsläppen orsakar.

Det är fortfarande bråttom att göra något.

LNF:s remissyttranden hösten 2013

LNF yttrar sig om LundaEko II

Föreningens viktigaste remissyttrande under hösten handlar om LundaEko II, ett förslag till kommunalt program för ekologiskt hållbar utveckling fram till 2020.

LNF ser förslaget som i stora stycken ofärdigt, eftersom det hänvisar till inventeringar och planer som ännu inte är klara, och anser att det måste skärpas på flera punkter.

En sådan punkt finns i inledningen, där förslaget talar om att alla invånare ska ges möjlighet att medverka till att uppnå kommunens miljömål. LNF tycker inte detta räcker: för att inte miljön ska bli allt sämre måste alla lundabor inte bara kunna hjälpa till, utan också faktiskt göra det. Det borde därför stå att alla ska medverka, och högsta prioritet bör ges åt strävan efter att skapa ett brett miljöengagemang bland invånarna.

LNF framhåller också att alla kommunala beslut måste gå i rätt riktning för att miljömålen ska kunna nås. Nu tas många beslut som leder till mer trafik, ökade utsläpp, mer buller och mindre grönytor, med argumentet att effekten av respektive beslut är försumbar. Det är dock ett ohållbart försvar, anser LNF, eftersom summan av de många enskilda besluten är långtifrån försumbar.

Förslaget till LundaEko II undviker kärnfrågan om vår ökande konsumtion, påpekar LNF vidare. Även om ekologiska och miljövänliga produkter blir vanligare räcker inte detta, om mängden prylar fortsätter att öka. Hållbar konsumtion måste därför i praktiken innebära minskad konsumtion, vilket aldrig är tydligt utsagt i förslaget.

På punkten Minskad kemikaliebelastning anser LNF att kommunen bör ansluta sig till länsstyrelsens skrivning om att offentliga verksamheter ska ställa krav på ”giftfria” byggvaror. Detta bör finnas med i alla planbestämmelser framöver.

När det gäller klimatpåverkan anser LNF att utsläppen av växthusgaser i kommunen bör vara nära noll redan 2030. LNF vill också att kommunens investeringar i företag som tillhandahåller fossil energi ska upphöra så snabbt som möjligt.

Transporter är en nyckelfråga som inte får tillräckligt utrymme i förslaget, enligt LNF. Här bör kommunen stoppa alla planer på vägutbyggnader som ska underlätta bil- och lastbilstrafiken. I stället bör tätorternas gatunät ändras så att det blir mer plats för gående, cyklister och grönska. Förslagets avsnitt om biologisk mångfald är inte tillräckligt utvecklat, menar LNF slutligen. Här finns inga mål för gröna stadsmiljöer, trots att tätorterna blir allt viktigare för den biologiska mångfalden när jordbrukslandskapet blir mer artfattigt. Förslagets mål om flera skyddade områden är bra, men får inte gå ut över skötseln av de naturreservat och liknande som redan finns i kommunen.

Lådcyklar kräver bredare cykelbanor

LNF yttrar sig om Borgareparken och om cykling

Lunds Naturskyddsförening har också yttrat sig om Borgareparken, där föreningen bestämt avstyrker byggförslaget och tanken att ta utrymme från Svenshögsskolans gård.

”Vi är förvånade över att byggnadsnämnden inte har tagit intryck av den massiva kritik som framförs mot förslaget. Det tyder inte på någon större lyhördhet att driva igenom bostadsrätter för resursstarka seniorer på bekostnad av utrymmet för utevistelse och rekreation för skolbarn och boende i hyresrätterna längs Magistratsvägen”, skriver LNF.

Föreningen är däremot positiv till remissversionen av kommunens cykelstrategi. Enligt denna ska cykeltrafiken prioriteras framför biltrafiken i den kommunala planeringen. I sitt svar understryker LNF att lådcyklar, cyklar med släpkärror och elcyklar blivit vanligare, vilket är ännu ett skäl till att bygga bredare cykelvägar.

LNF saknar dock ett barnperspektiv i strategiförslaget – även barn bör ju cykla i stället för att åka bil. Vägarna runt alla skolor bör därför byggas om så att de inte uppmuntrar föräldrarna att skjutsa barnen med bil. För barnens utveckling är det viktigt att de kan lära känna sitt närområde till cykel och till fots, och då måste det finnas säkra vägar runt skolorna.

Bostadsgator ska utformas på barnens villkor

Bli medlem i Naturskyddsföreningen

Läs på www.naturskyddsforeningen.se eller ring 08 7026577. Berätta att du har blivit värvad av Lunds Naturskyddsförening.

Meddela din e-postadress

Lunds Naturskyddsförening skickar med ojämna mellanrum ut medlemsinformation via e-post. Om du har lämnat din e-postadress till föreningen finns den på etiketten på sista sidan av detta programblad. Se efter om den stämmer! Meddela gärna din aktuella e-postadress till lund@naturskyddsforeningen.se

Om du flyttar behöver du inte meddela det. Naturskyddsföreningens medlemsregister uppdateras en gång i månaden mot folkbokföringen. Du placeras i kretsen för den kommun där du bor. Om du vill kan du välja att vara med i en annan kommuns krets. Skriv i så fall till medlem@naturskyddsforeningen.se

Lunds Naturskyddsförening på Facebook

LNF:s Facebook-sida har adressen www.facebook.com/lundsnaturskyddsforening

Gå in och GILLA oss! Då får du löpande uppdateringar om utflykter, studiecirklar, föreläsningar och annat som händer här i Lunds Naturskyddsförening. Vi uppskattar om du vill hjälpa till att sprida vårt budskap och våra aktiviteter till så många som möjligt här i Lundabygden.

Naturskyddsföreningen i Skåne

Naturskyddsföreningen i Skåne är vårt länsförbund. Kansli: Nils Bjelkegatan 4B (över gården), Lund. Tfn 046 335651. Webbsida: skane.naturskyddsforeningen.se Informationsbladet *Skånekontakt* ges ut en gång i månaden i elektronisk form. Skriv till kansli.skane@naturskyddsforeningen.se och säg att du vill ha *Skånekontakt*.

LNF:s intresseområden

En stor del av det arbete som utförs av LNF sker i arbetsgrupper bestående av engagerade medlemmar som samlas för att diskutera, planera eller agera. Grupperna kan vara mer eller mindre permanenta och medlemmarnas arbetsinsatser varierar också efter behov och förmåga. Om du är särskilt intresserad av något arbetsområde, anmäl dig gärna till gruppen, så får du fortlöpande information om vad som händer. Du avgör själv hur du vill bidra till arbetet.

Klimatgruppen försöker hitta bra sätt att kommunicera klimatbudskapet för att påverka opinion och beteende. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Cykelgruppen vill få ut fler människor i naturen och gärna på ett miljövänligt sätt. Vi tycker det är viktigt att cykla mera, inte bara till arbetet. Därför letar vi fram bra vägar att cykla på i Lunds omgivningar och ger tips på LNF:s hemsida. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Plangruppen bevakar samhällsplaneringen av den fysiska miljön i Lunds kommun och försöker påverka politiker och myndigheter i miljövänlig riktning. Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 046 184140.

Gruppen för biologisk mångfald arbetar med olika naturvårdsfrågor genom praktiska åtgärder och påverkan på kommunen. Gruppen anordnar slåttorn i Sularp och svarar på remisser i naturvårdsfrågor. En liten grupp har under hösten börjat gå runt i olika stadsdelar för att skaffa sig en bild av hur stor den biologiska mångfalden är och hur skötseln av de olika områdena påverkar växter och djur. Vi behöver fler personer i gruppen, för vi har besökt de stadsdelar vi känner bäst till. Om du bara vill visa oss din egen stadsdel är du också mycket välkommen.

Kontaktpersoner är Bengt Jönsson, tfn 0736 959664 (slåtter) och Leif Runeson, tfn 046 139131 (övriga aktiviteter).

Handla miljövänligt-gruppen tror att bättre och mindre konsumtion är nyckeln till framtiden. Vi ordnar klädbytar-dag på våren och Miljövänliga veckan på hösten. Vi vill visa vilken mat som är god och klimatsmart, och var man kan handla den. Hjälp till att leta fram goda exempel i Lunds butiker och göra en översikt! Kontaktperson Margit Anderberg, tfn 0706 970699.

Barngruppen vill inspirera barn och föräldrar att vara ute och upptäcka naturen tillsammans. Vi vänder oss till barn i olika åldrar tillsammans med vuxna – det kan vara föräldrar, far- och morföräldrar, släktingar och vänner! Vill du vara med och ordna något som passar för barnfamiljer? Kontaktperson Arielle Visson, tfn 046 2603616, ariellevissongmail.com

*Mat och klimat
på Coop under
Miljöveckan*

LNF:s styrelse, vald av årsmötet 2013

Margit Anderberg	ordförande	046-184140	manderberg@bredband.net
Maria Adolfsson	kassör	046-393868	maria.adolfsson72@gmail.com
Ingela Björck	vice sekreterare	046-122978	ingela.bjorck@comhem.se
Tomas Björnsson	vice ordförande	046-138158	cicero@rtb.se
Lisa M. Collin		0736-475280	lisacollin@hotmail.com
Lise Dahl Hansen		0708-893663	lise_dahl@fdf.dk
Johan Kerttu	webbredaktör	0730-560758	johan.kerttu@gmail.com
Tobias Lund		046-121027	tobias.lund@kultur.lu.se
Leif Runeson	sekreterare	046-139131	leif.runeson@comhem.se
Marie Sager		0737-351537	mariesager@gmail.com
Cecilia Wide		046-138316	widececilia@hotmail.com

Dessutom ingår en representant för Fältbiologerna.

Naturkontakt

Forum för dig som är medlem. Läs, fråga, umgås. Inspiration & föreningsinfo.

► www.naturkontakt.se

Kontakta LNF

Postadress: Nils Bjelkegatan 4B, 222 20 Lund

lund@natuskyddsforeningen.se

lund.natuskyddsforeningen.se

www.facebook.com/lundsnatuskyddsforening

Ge oss kraft
att förändra
från 90 1900-2

Stöd vårt klimatarbete

Bli medlem eller
skänk en gåva!

www.natuskyddsforeningen.se
Telefon: 08-702 65 00

 Naturskyddsforeningen

FÄLTBIOLOGERNA

Fältbiologerna är föreningen för dig som gillar att vara ute i naturen eller är intresserad av miljö och som är mellan 7 och 25 år. "Minifältisarna" har även dragit igång, för barn runt åldern 9-12 år. Vi är ute i naturen och skådar fågel, botaniserar, går i skogen, lyssnar på grodor, slår med lie och badar. Vi anordnar också aktioner, studiecirkel och föreläsningar, lär oss om olika miljöproblem och letar efter lösningar. Du behöver inget kunna, du kommer att lära dig! Kolla in www.faltbiologerna.se, där finner du vårt kalendarium. Gå gärna med i Facebookgruppen "Lunds Fältbiologer" för att få kontakt, där lägger vi upp event om våra aktiviteter. Kontakta annars skane.vip@faltbiologerna.se eller kontaktperson Robin Hellsten, robin.hellsten@faltbiologerna.se för mer information.

FÖRENING-
BREV

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

RETURADRESS:

Leif Runeson

Lagerbrings väg 6 E

224 60 LUND

Programöversikt, våren och sommaren 2014

Jan		April	
Sö 26	Alnarpsparken vandring	On 2	Följden av klimatförändringarna
Febr		Lö 5	Klädbyttardag
Må 3	Startmöte	Sö 6	Skrylle: I Boijsens fotspår
Lö 8	Vinterskymning (barnfamiljer)	20-21	Småland: Fåglar
On 12	Från data till affekt	Lö 26	Cykeldag på Stortorget
On 26	Omse sidor om vägen	Sö 27	Abusadalen vandring
Mars		Maj	
On 5	Hållbar stadsutveckling	Sö 4	Vandring längs kusten
To 6	Zoologiska museet	Sö 11	Röjning i Kaninlandet
To 13	Barns tankar om framtiden	Juni	
On 19	Föreläsning	To 5	Naturnatten
To 20	Årsmöte	On 11	Försätter i Sularp
Sö 23	Skrylle: Trädens knoppar	Sö 15	Vilda blommornas dag
Sö 23	Fågelcirkel (forts 6 och 27 apr)	Augusti	
On 26	Hur leva hållbart 2030	Sö 26	Slätter i Sularp